

Ansvarsforsikring (ans01)

Innhold:

Bedriftsansvar	3
1 Hvem forsikringen gjelder for	3
2 Hvor forsikringen gjelder	3
3 Når forsikringen gjelder	3
4 Hva er forsikret	3
5 Hvilke skader som dekkes	3
6 Forsikringssum	4
7 Egenandel	4
8 Plikter ved skadetilfellet	4
9 Erstatningsregler	4
Produktansvar	5
10 Hvem forsikringen gjelder for	5
11 Hvor forsikringen gjelder	5
12 Når forsikringen gjelder	5
13 Hva er forsikret	5
14 Hvilke skader som dekkes	5
15 Forsikringssum	6
16 Egenandel	6
17 Plikter ved skadetilfellet	6
18 Erstatningsregler	6
Særvilkår	6
19 Særvilkår bedriftsansvar - byggherre eksklusive graving, sprengning m.v. - korttidsforsikring	7
20 Særvilkår bedriftsansvar - byggherre inklusive graving, sprengning m.v. - korttidsforsikring	7
21 Særvilkår bedriftsansvar - ansvar ved gravings, piggings-, spuntings- og pelingsarbeid	7
22 Særvilkår bedriftsansvar - Ansvar for bilverksted	8
23 Særvilkår bedriftsansvar - Forhandleransvar for uregistrert motorvogn	8
24 Særvilkår bedriftsansvar - ansvar og medforsikring for underleverandører til offshoreindustrien	8
25 Særvilkår produktansvar - Recall forsikring	9
26 Sikkerhetsforskrifter for bedrifts- og produktansvar	10

Forsikringsavtalen består av:

- **Forsikringsvilkår og forsikringsbeviset med angitte spesifikasjoner og særvilkår inngått mellom forsikringstakeren og Storebrand Forsikring AS**
- **Generelle vilkår**
- **Lov av 16 juni 1989 nr 69 om forsikringsavtaler (FAL)**
- **det øvrige lovverk**

Teksten i forsikringsbeviset gjelder foran forsikringsvilkårene . Forsikringsbeviset og forsikringsvilkårene gjelder foran lovbestemmelser som kan fravikes .

I tilfelle motstrid mellom bestemmelser om samme forhold, gis de prioritet i den rekkefølge de står oppført ovenfor, dog slik at spesielle regler alltid går foran generelle .

Disse vilkår gjelder i den utstrekning de ikke er fraveket i de enkelte bransjevilkår eller i forsikringsbeviset . Lov om forsikringsavtaler av 16 . juni 1989 nr . 69 (FAL) kan være fraveket i medhold av FAL § 1-3 hvor dette fremgår av forsikringsbeviset .

Gjelder fra
1. september
2022

Bedriftsansvar

1 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede). Forsikringen gjelder også for selskaper som sikrede overtar eller etablerer i løpet av forsikringstiden, forutsatt at den virksomheten som slikt selskap driver er omfattet av virksomhetsbeskrivelsen som fremgår av forsikringsbeviset.

Forsikringen omfatter også direkte ansvar som ansatte pådrar seg hvis ansvaret etter skadeserstatningsloven § 2-1, kunne vært gjort gjeldende overfor arbeidsgiveren, og skaden ikke er voldt av de(n) ansatte ved forsett.

Hvis sikrede som arbeidsgiver blir holdt ansvarlig for skade som er forsettlig forvoldt av ansatte, trer Storebrand inn i sikredes rett til regress mot de(n) ansatte.

2 Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for skade

- a) som inntreffer i Norden, og
- b) som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i de nordiske land.

3 Når forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, må skaden være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende handling, unnlatelse eller begivenhet, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første skade ble konstatert.

Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert.

4 Hva er forsikret

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, jfr. punkt 5 "Hvilke skader som dekkes", som er voldt under utøvelse av den virksomhet som er nevnt i forsikringsbeviset, herunder som eier eller bruker av fast eiendom som benyttes i virksomheten.

Forsikringen er overensstemmende med kravene til ansvarsforsikring i:

- NS 3430 pkt. 14.2
- NS 3431 pkt. 19.2
- NS 3433 pkt. 14.2
- NS 3408 pkt. 9.2
- NS 3406 pkt. 19.2
- NS 8405 pkt. 10.2

5 Hvilke skader som dekkes

5.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på person eller ting

- Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør
- Tingskade anses inntruffet når løsøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skade ikke overstiger egenandelen.

Foreligger det dekningsmessig skade etter forsikringsvilkårene, dekkes også tilkomstkostnader. Som tilkomstkostnader dekkes likevel ikke kostnader til hel eller delvis omgjøring av sikredes leveranse, arbeid eller entreprise, selv om de er nødvendige for å utbedre en dekningsmessig skade.

5.1.1 Ansvar for underentreprenør

I den utstrekning det er en betingelse i henhold til sikredes kontrakt med oppdragsgiveren, omfatter forsikringen også sikredes rettslige erstatningsansvar for skade som sikredes underentreprenør har påført byggherre eller tredjemann i forbindelse med utførelsen av kontraktsarbeidet.

- a) Dekning av slike skader medfører ikke at underentreprenør er medforsikret. Storebrand har for disse tilfellene full regressrett ovenfor underentreprenør.

- b) Forsikringen omfatter i slike tilfeller også skader underentreprenøren har forvoldt ved gravings-, piggings-, sprengnings-, pelings- og rivingsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

Dette gjelder likevel ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når ovennevnte arbeider/arbeidene finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra byggverket/ gjenstanden. Arbeidene finner sted nærmere enn 5 meter når terreng nærmere byggverket/gjenstanden enn 5 meter etter planen skal berøres av arbeidene. Dog omfattes graving og piggings som skjer inntil bygning med maksimum 2 etasjer når det ikke graves eller pigges dypere enn fundamentet og grunnmuren er av god standard.

- c) Skade på forsikringstakerens egen entreprise herunder underentreprenørens egen og andre underentreprenørers entreprise, omfattes ikke.

5.2 Hva forsikringen ikke omfatter

5.2.1 Oppfyllelse av sikredes kontrakt

Forsikringen omfatter ikke utgifter/omkostninger/tap knyttet til oppfyllelse av sikredes kontrakt (dvs. avtalt ytelse, leveranse, arbeid, entreprise e.l.) herunder

- a) skade på sikredes leveranse, arbeid eller entreprise når skaden inntreffer før overlevering eller skyldes feil eller mangel som forelår ved overleveringen, selv om skaden materialiserer seg etter overlevering

- b)** verdireduksjon/prisavslag/tap på grunn av mangelfull, forsinket eller uteblitt oppfyllelse av kontrakten
- c)** omkostninger til hel eller delvis omgjøring av sikredes kontrakt, eventuelt verdien av denne dersom omgjøring ikke skjer eller utføres av andre.

5.2.2 Gjenstander sikrede har i sin varetekt

Forsikringen omfatter ikke skade på ting, se ovenfor, som sikrede har til

- a)** salg, utleie, transport, fremvisning, demonstrasjon o.l.
- b)** leie, lån, bruk eller oppbevaring.

5.2.3 Garanti m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar som sikrede har påtatt seg å bære og som går utover det som følger av alminnelige rettsregler, det vil si ethvert ansvar som alene bygger på garanti, kontrakt, løfte, tilsagn eller annen avtale inngått før eller etter at skaden er konstatert.

Forsikringen omfatter likevel sikredes ansvar for skade påført tredjemann i henhold til bestemmelser om regulering av erstatningsansvar i standardkontrakt som er utarbeidet i fellesskap av partenes bransjeorganisasjoner.

5.2.4 Byggherreansvar

Forsikringen omfatter ikke ansvar som byggherre, heller ikke for om- og påbygging av egne anlegg.

5.2.5 Motorkjøretøy m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar som eier, fører eller bruker av

- a)** motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri
- b)** seilbåt eller motordrevet fartøy
- c)** luftfartøy eller skade forårsaket på luftfartøy.

Forsikringen omfatter likevel rettslig erstatningsansvar som eier, fører eller bruker av transportredskap med elektrisk fremdriftsmaskineri som ikke kan kjøres fortere enn 10 km/t.

Forsikringen omfatter også sikredes ansvar for skade på tilfeldig lånt truck ute på kundes eiendom, som blir benyttet ved lasting og/eller lossing.

5.2.6 Varme arbeider

Forsikringen omfatter ikke ansvar for skade ved bruk av åpen flamme på tidligere tekkede tak. Forsikringstaker plikter å gjennomføre arbeidene med metoder og utstyr som ikke medfører bruk av åpen ild.

5.2.7 Graving, sprengning m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og rivningsarbeid. Som sprengning regnes også bruk av ekspanderende masse.

5.2.7 Sprøytemaling

Forsikringen omfatter ikke ansvar for tingskade som skyldes bruk av sprøytemalingsutstyr i friluft.

5.2.8 Forurensning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling. Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.

Ved dekningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor-/datterselskap, eller eiendom som sikrede driver eller disponerer, dekkes ikke.

5.2.9 Personskader

Forsikringen omfatter ikke

- a)** ansvar for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet
- b)** ansvar for personskade som direkte eller indirekte er en følge av sammenheng med asbest, PCB (polyklorerte bifenyl-nyler), EMF (elektromagnetiske felt), tobakk eller formaldehyd - eller bruk, behandling eller sanering av bygning som inneholder disse stoffer. Dette gjelder også personskade forårsaket av langvarig eksponering av disse stoffene i forbindelse med produksjon av asbest, PCB, tobakk eller formaldehyd eller i forbindelse med bruk, behandling eller sanering av bygning som inneholder disse stoffer. Dette gjelder også personskade forårsaket av langvarig eksponering av disse stoffene
- c)** ansvar for skade som følge av klinisk forsøk eller personskade som følge av klinisk feilbehandling.

5.2.10 Mor-/datterselskap

Forsikringen omfatter ikke ansvar overfor forsikringstakers/sikredes mor-/datterselskap eller overfor selskap eller virksomhet

- a)** i samme konsern som forsikringstaker, jfr. aksjeloven §§ 1-3 og 1-4,
- b)** hvor eierinteressene i forsikringstakers og skadelidtes selskap er de samme med 50 % eller mer,
- c)** hvor forsikringstaker eller en eller flere av de sikrede eller deres familie har mer enn 50 % eierinteresse eller bestemmende innflytelse. Til familie regnes sikredes foreldre, barn, søsken og deres ektefeller, samt sikredes ektefelle eller samboer. Med samboere menes personer som lever sammen i ekteskaps- eller partnerskapslignende forhold, hvis det i folkeregisteret fremgår at de to har hatt samme bolig de siste 2 år, eller personer som har eller venter felles barn og har felles bolig,
- d)** som disponeres eller drives av forsikringstaker eller en av de sikrede.

6 Forsikringssum

Hvis ikke annet er avtalt, er Storebrands erstatningsplikt begrenset til kr. 10 .000.000 for hvert skadetilfelle.

Ved skade som inntreffer i de nordiske land dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen.

Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land er Storebrands samlede utbetaling, inklusive saksomkostninger og redningsomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

6.1 Spesielle forsikringssummer

6.1.1 Skade forårsaket av underentreprenør

For skader forårsaket av underentreprenører, er Storebrands erstatningsplikt begrenset til samlet 150 G for hvert oppdrag. Er både forsikringstaker og hans underentreprenør ansvarlig for skaden, er Storebrands samlede erstatningsplikt begrenset til 150 G hvis ikke annet er avtalt.

6.1.2 Graving, sprengning m.v.

- (ikke damansvar og entreprenør)

Hvis ikke annet er avtalt, er forsikringssummen under denne delen av forsikringen 10 000 000 kr samlet for alle skader som konstateres i løpet av ett og samme forsikringsår.

7 Egenandel

7.1 Avtalt egenandel fremkommer i forsikringsbeviset

Ved erstatningsberegningen gjøres en eventuell reduksjon hjemlet i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

7.2 Spesielle egenandeler

Egenandelen forhøyes til 10 % av skadebeløpet, minimum 20 000 kr, maksimum 150 000 kr, dog aldri lavere enn eventuelt særskilt avtalt egenandel, ved følgende typer skade;

- a. skade ved vanninntrengning under/etter avdekking av eksisterende bygningskonstruksjoner, f.eks. i forbindelse med påbyggingsarbeider, takteking eller skifte av takbelegg
- b. skade utløst av setninger som følge av grunnarbeider utført om vinteren.
- c. Ved skade forårsaket av underentreprenør er egenandelen minimum kr 100 000, se sikkerhetsforskrift pkt. 26.6
- d. Ved skade som skyldes varme arbeider, se pkt.26.4
- e. Ved skade ved brudd på vann- eller kloakkledning, eller fortingskade ved oversvømmelse eller tilbakeslag gjennom kloakk- eller overvannsledning.
- f. Ved skade nummer to eller flere de siste 12 måneder som skyldes ansvar for feil eller mangler ved vann-, varme- og sanitæranlegg installert av sikrede

8 Plikter ved skadetilfellet

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes Storebrand uten ugrunnet opphold.

Har sikrede oversett 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til Storebrand , jfr. FAL § 8-5, 1. ledd, har

Storebrand rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor Storebrand har utbetalt erstatning direkte til skadelidte.

Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller Storebrand , plikter sikrede:

- a) omgående å gi Storebrand alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- b) på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Storebrand finner nødvendig for å opplyse saken, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Storebrands samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Storebrand .

9 Erstatningsregler

9.1 Oppgjørsregler

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, tilligger det Storebrand å

- a) utrede om erstatningsansvar foreligger
- b) forhandle med kravstilleren
- c) om nødvendig prosedere saken for domstolene.

Storebrand betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Storebrand har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

9.2 Omkostninger

Storebrand betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand, valgt eller godkjent av Storebrand , betales av Storebrand i den utstrekning summen av omkostningene og eventuelle erstatningsutbetalinger overstiger egenandelen. Se likevel punkt 6 Forsikringssum.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken. Er Storebrand villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

9.3 Identifikasjon

Bestemmelser om at sikredes rett til erstatning helt eller delvis bortfaller som følge av sikredes handlinger eller unnlatelser får tilsvarende anvendelse ved handlinger eller unnlatelser fra personer som er nevnt i FAL § 4-11.

Næring

De handlinger eller unnlatelser som medfører bortfall eller reduksjon av sikredes rett til erstatning medfører tilsvarende bortfall eller reduksjon dersom de er begått av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har selv-

stendig stilling innen virksomheten. Med personer som har særlig selvstendig stilling menes også personer som utfører arbeidsoppdrag uten overoppsyn fra andre, eller som utfører arbeidsoppdrag de selv er ansvarlige for. Sikrede identifiseres tilsvarende med sine kontraktsmedhjelperes handlinger eller unnlatelser.

Produktansvar

10 Hvem forsikringen gjelder for

Forsikringen gjelder for den som er nevnt i forsikringsbeviset (sikrede).

Forsikringen gjelder også for selskaper som sikrede overtar eller etablerer i løpet av forsikringstiden, forutsatt at den virksomheten som slikt selskap driver er omfattet av virksomhetsbeskrivelsen som fremgår av forsikringsbeviset.

11 Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, gjelder forsikringen for skade

- som inntreffer i Norden, og
- som sikrede er erstatningsansvarlig for etter gjeldende rett i de nordiske land.

Forsikringen omfatter også produktansvar for skade som inntreffer utenfor det avtalte område hvis skaden skyldes produkter;

- som sikrede har solgt til forbruker eller for levering til forbruker innenfor det avtalte området, og
- som er videresolgt utenfor det avtalte området uten at sikrede visste eller burde visst dette.

12 Når forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt, må skaden være konstatert av sikrede eller av skadelidte i løpet av forsikringstiden.

Alle skader som skyldes samme ansvarsutløsende handling, unnlatelse eller begivenhet, eller som har sin årsak i en sammenhengende kjede av hendelser, regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt første skade ble konstatert. Skaden blir å henføre til den forsikring som gjaldt da skaden først ble konstatert.

13 Hva er forsikret

Forsikringen dekker sikredes rettslige erstatningsansvar for skade, jfr. punkt 14 "Hvilke skader som dekkes", som er forårsaket av mangler eller skadevoldende egenskaper ved leverte produkter.

14 Hvilke skader som dekkes

14.1 Forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter skade på person eller ting

- a) Personskade anses inntruffet når en person skades, påføres sykdom eller dør

- b) Tingskade anses inntruffet når løssøre (herunder dyr) eller fast eiendom skades eller går tapt på annen måte.

Økonomisk tap som følge av en dekningsmessig skade regnes som del av denne, også når den dekningsmessige skade ikke overstiger egenandelen.

14.2 Hva forsikringen ikke omfatter

14.2.1 Skader på selve produktet

Forsikringen omfatter ikke skader på selve produktet.

14.2.2 Kjemiske eller farmasøytiske produkter

Forsikringen omfatter ikke skade som skyldes at kjemisk eller farmasøytisk produkt ikke har virket etter sin hensikt eller har hatt den tilsiktede effekt, med mindre årsaken er en ren produksjonsfeil.

14.2.3 Reklamasjon eller tilbakekallelse

Forsikringen omfatter ikke omkostninger ved reklamasjon eller tilbaketakelse, herunder omkostninger i forbindelse med

- reparasjon, omlevering, bortkjøring, deponering og destruksjon av produktet
- nødvendig skadeforvoldelse for å reparere eller skifte det leverte produkt
- å trekke produktet tilbake fra markedet, slik som utgifter til opp- sporing av produktet eller meddelelser til kunder, allmennheten o.l.

14.2.4 Forurensning

Forsikringen omfatter ikke ansvar for forurensning av luft, vann eller grunn, eller skade som følger herav. Som forurensning regnes også støv, støy, larm, lukt, lys og bestråling.

Forsikringen omfatter likevel skader hvor årsaken til forurensningen er plutselig og uforutsett.

Ved dekningsmessig forurensningsskade omfatter forsikringen også utgifter til opprydding pålagt av offentlig myndighet. Opprydding på egen eiendom, eiendom eid av mor-/datterselskap, eller eiendom som sikrede driver eller disponerer, dekkes ikke.

14.2.5 Naturmangfoldloven

Forsikringen omfatter ikke ansvar etter naturmangfoldloven.

14.2.6 Dagbøter, oppreisning, ærekrenkelse m.m.

Forsikringen omfatter ikke ansvar for dagbøter, bøter, ærekrenkelser eller oppreisning, herunder etter skadeserstatningsloven §§ 3-5 og 3-6, eller for bøter o.l. (herunder "Punitive Damages" eller "Exemplary Damages").

14.2.7 Tobakksprodukter o.l.

Forsikringen omfatter ikke ansvaret for personskade forårsaket av tobakksprodukter, nikotinpreparater, e-sigaretter, væske til e-sigaretter og tilsvarende produkter.

15 Forsikringssum

For Produktansvar er den avtalte forsikringssummen kr. 10.000.000, om ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, Storebrands samlede erstatningsplikt for alle skadetilfeller som anses konstatert i løpet av ett og samme forsikringsår.

Ved skade som inntreffer i de nordiske land dekkes saksomkostninger i tillegg til forsikringssummen. Ved skade som inntreffer utenfor de nordiske land er Storebrands samlede utbetaling, inklusive saksomkostninger og redningsomkostninger, begrenset til forsikringssummen.

16 Egenandel

Avtalt egenandel fremkommer i forsikringsbeviset. Ved erstatningsberegningen gjøres en eventuell reduksjon hjemlet i vilkår eller lov, før fradrag av egenandel.

17 Plikter ved skadetilfellet

Skade som kan ventes å føre til erstatningskrav, skal meldes Storebrand uten ugrunnet opphold.

Har sikrede oversittet 1-årsfristen for å gi melding om forsikringstilfellet til Storebrand, jfr. FAL § 8-5, 1. ledd, har Storebrand rett til regress mot sikrede i de tilfellene hvor Storebrand har utbetalt erstatning direkte til skadelidte. Når erstatningskrav er reist mot sikrede eller Storebrand, plikter sikrede:

- a) omgående å gi Storebrand alle opplysninger av betydning for sakens behandling
- b) på egen bekostning å utføre de undersøkelser og utredninger som Storebrand finner nødvendig for å opplyse saken, samt å møte ved forhandlinger eller rettergang.

Hvis sikrede uten Storebrands samtykke innrømmer erstatningsplikt eller forhandler om erstatningskrav, er dette ikke bindende for Storebrand.

18 Erstatningsregler

18.1 Oppgjørsregler

Når et erstatningskrav som omfattes av forsikringen overstiger den avtalte egenandel, tilligger det Storebrand å

- a) utrede om erstatningsansvar foreligger
- b) forhandle med kravstilleren
- c) om nødvendig prosedere saken for domstolene.

Storebrand betaler den del av erstatningen som overstiger egenandelen. Storebrand har rett til å betale enhver erstatning direkte til skadelidte.

18.2 Omkostninger

Storebrand betaler sine egne omkostninger ved avgjørelse av erstatningsspørsmålet. Eventuelle omkostninger til ekstern advokat og annen sakkyndig bistand, valgt eller godkjent av Storebrand, betales av Storebrand i den utstrekning summen

av omkostningene og eventuelle erstatnings- utbetalinger overstiger egenandelen. Se likevel punkt 6 Forsikringssum.

Hvis erstatningskravet og/eller grunnlaget for dette dels omfattes av forsikringen og dels faller utenfor, fordeles omkostningene etter partenes økonomiske interesse i saken.

Er Storebrand villig til å forlike saken eller stille forsikringssummen til disposisjon, svares det ikke for omkostninger som senere påløper.

Særvilkår for bedrifts- og produktansvar

19 Særvilkår bedriftsansvar - byggherre eksklusive graving, sprengning m.v. - korttidsforsikring

19.1 Hva forsikringen omfatter

Forsikringen utvides til å omfatte sikrede rettslige erstatningsansvar som byggherre for det prosjekt som fremgår av forsikringsbeviset, dog ekskl. byggherreansvar for gravings-, piggings-, sprengnings- (herunder bruk av ekspanderende masse), spuntings-, pelings- og rivingsarbeid.

19.1.1 Hva forsikringen IKKE omfatter

Forsikringen omfatter ikke skade på deltagende entreprenørers entreprise, anleggsredskap, tilkjørte materialer m.v. og andre leveranser til byggeplassen.

19.1.2 Sikkerhetsforskrifter

Sikrede plikter å overholde sikkerhetsforskriftene nevnt under pkt. 19.3 nedenfor.

19.2 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter

Hvis brudd på sikkerhetsforskrifter fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde dem eller med å påse at de ble overholdt, kan utbetalingen under forsikringen bli redusert eller falle bort, jf. FAL paragraf 4-8. Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

19.3 Underentreprenørers forsikringer - Sikkerhetsforskrift

Sikrede skal påse at hans underentreprenører har egen ansvarsforsikring for den type arbeider de skal utføre.

19.4 Forsikringssum

Den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset angir Forsikringsselskapets samlede erstatningsplikt for alle skader som konstateres i forsikringstiden og som omfattes av denne delen av forsikringen.

20 Særvilkår bedriftsansvar - byggherre inklusive graving, sprengning m.v. - korttidsforsikring

20.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen utvides til likevel å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar som byggherre for det prosjekt som fremgår av forsikringsbeviset, inkl. byggherreansvar for gravings-, piggings-, sprengnings- (herunder bruk av ekspanderende masse), spuntings-, pelings- og rivningsarbeid.

20.2 Hva forsikringen IKKE omfatter

Forsikringen omfatter ikke ansvar

- a) for skade på deltagende entreprenørers entreprise, anleggsredskap, tilkjørte materialer m.v. og andre leveranser til byggeplassen.
- b) for skade på omkringliggende bebyggelse i form av mindre sprekker og riss, innvendig og utvendig, når ikke selve bygningens konstruksjon er skadet.
- c) for skade på fortau og gatelegeme, samt ledninger i gaten som følge av setninger. Dog dekkes ledningsbrudd og følger av dette.
- d) Utvidelsen i pkt. 20.1 omfatter dog ikke ansvar som eier, fører eller bruker av motorkjøretøy, herunder truck og arbeidsmaskin med eget fremdriftsmaskineri.

20.3 Sikkerhetsforskrifter

Sikrede plikter å overholde sikkerhetsforskriftene nevnt under pkt. 20.3.2 til og med pkt. 20.3.6 nedenfor.

20.3.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter

Hvis brudd på sikkerhetsforskrifter fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde dem eller med å påse at de ble overholdt, kan utbetalingen under forsikringen bli redusert eller falle bort, jf. FAL paragraf 4-8. Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

20.3.2 Kvalifikasjonskrav ved sprengning - Sikkerhetsforskrift

Den som forestår sprengningen skal ha relevant, gyldig sprengningssertifikat.

20.3.3 Rør, ledninger og kabler i bakken - Sikkerhetsforskrift

Før gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings- og pelingsarbeidene tar til, skal sikrede

- a) ved undersøkelse hos offentlige og private instanser og grunneiere skaffe seg kunnskap om rør, ledninger eller kabler i bakken som kan ta skade av arbeidet, for deretter å
- b) ta slike forholdsregler som er nødvendig for å hindre at slik skade oppstår.

20.3.4 Fremgangsmåte ved graving - Sikkerhetsforskrift

Graving skal skje i henhold til Forskrift av 19. november 1985 nr. 2105 om graving og avstiving av grøfter (Arbeidstilsynet).

20.3.5 Bruk av rådgivende ingeniør - Sikkerhetsforskrift

Ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider skal

- a) rådgivende ingeniør benyttes ved planleggingen og gjennomføringen av arbeidene, og hans beskrivelser følges ved utførelsen av arbeidene, og
- b) forhåndsbesiktigelse med registrering av tilstanden til den omkringliggende bebyggelse foretas før arbeidene igangsettes.

20.3.6 Underentreprenørers forsikringer - Sikkerhetsforskrift

Sikrede skal påse at hans underentreprenører har egen ansvarsforsikring for den type arbeider underentreprenørene skal utføre.

20.4 Forsikringssum

Den forsikringssum som fremgår av forsikringsbeviset angir Forsikringsselskapets samlede erstatningsplikt for alle skader som konstateres i forsikringstiden og som skriver seg fra det nevnte byggeprosjektet.

21 Særvilkår bedriftsansvar - ansvar ved gravings, piggings-, spuntings- og pelingsarbeid

21.1. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen er utvidet til likevel å omfatte sikredes rettslige erstatningsansvar for tingskade oppstått ved gravings-, piggings-, spuntings- og pelingsarbeid.

21.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen ikke ansvar for skade påført byggverk eller annen gjenstand når gravings-, piggings-, spuntings- og pelingsarbeid finner sted inne i, under eller nærmere enn 5 meter fra byggverket/gjenstanden. Dog omfattes graving som skjer inntil bygning når det ikke graves dypere enn støpt fundament.

21.3. Sikkerhetsforskrifter

Sikrede plikter å overholde sikkerhetsforskriftene nevnt under pkt. 21.3.2 og 21.3.3. nedenfor

21.3.1 Følger av ikke å overholde sikkerhetsforskrifter

Hvis brudd på sikkerhetsforskrifter fører til skade eller større erstatningsansvar enn sikrede ellers ville hatt, og sikrede har utvist forsømmelighet med å overholde dem eller med å påse at de ble overholdt, kan utbetalingen under forsikringen bli redusert eller falle bort, jf. FAL paragraf 4-8. Det samme gjelder hvis forsømmelsen er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art eller av andre som har særlig selvstendig stilling innen virksomheten, eller av arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

21.3.2 Rør, ledninger og kabler i bakken - Sikkerhetsforskrift
Før gravings-, piggings-, spuntings- og pelingsarbeidene tar til skal sikrede;

- a) ved undersøkelse hos offentlige og private instanser og grunneiere skaffe seg kunnskap om rør, ledninger eller kabler i bakken som kan ta skade av arbeidet, for deretter å b) ta slike forholdsregler som er nødvendig for å hindre at slik skade oppstår.

21.3.3 Fremgangsmåte ved graving - Sikkerhetsforskrift
Graving skal skje i henhold til Forskrift av 19. november 1985 nr. 2105 om graving og avstiving av grøfter (Arbeidstilsynet).

21.4 Egenandel

Egenandelen ved hvert skadetilfelle under denne delen av forsikringen er 10%, minimum kr 10.000, maksimum kr 100.000, dog aldri lavere enn særskilt avtalt egenandel.

22 Særvilkår bedriftsansvar - Ansvar for bilverksted

Storebrand svarer for skade voldt på eller av motorvogn og arbeidsmaskiner med eget fremdriftsmaskineri, samt kompressorer som verksted og/eller bensinstasjon har til reparasjon, påfylling, smøring, vask eller liknende service.

Forsikringen dekker også ansvar for skade voldt på innleverte motorer og girkasser, dog bare til slike enheter som nevnt ovenfor. Forsikringen dekker ikke skade på innleverte løse deler.

Storebrand svarer ikke for omkostninger ved at et arbeid må gjøres helt eller delvis om. Hvis mangelfullt eller feilaktig utført arbeid fører til skade, er denne dekket av forsikringen, dog fratrekkes omkostninger ved omgjøring av det utførte arbeid og inkorporerte deler.

Storebrand svarer for ansvar som oppstår under kjøring som skjer med verkstedledelsens samtykke når kjøringen er et nødvendig ledd i sikredes behandling av kjøretøyet, som for eksempel prøvekjøring, flytting, henting og bringing. Den som kjører vognen, må ha gyldig førerkort og ikke ha voldt skaden ved selvforskyldt påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel. Er vognen brukt uten verkstedledelsens samtykke, dekkes verkstedets ansvar likevel av forsikringen.

Skade på motorvogn under slep eller inntauing til verksted dekkes ikke av forsikringen.

Sikkerhetsforskrift

Personell ved bilverksted, bensin- eller servicestasjon, som foretar prøvekjøring, flytting, henting eller bringing av kjøretøy med arbeidsgiverens samtykke, skal ha gyldig førerkort.

23 Særvilkår bedriftsansvar - Forhandleransvar for uregistrert motorvogn

Forsikringen dekker ansvar for parkert uregistrert motorvogn i henhold til bilansvarsloven.

Forsikringen dekker ikke anvendelse der det er krav om bruk av prøveskilt.

24 Særvilkår bedriftsansvar - ansvar og medforsikring for underleverandører til offshoreindustrien

24.1 Hva forsikringen omfatter

Inngår sikrede kontrakt i henhold til Norsk Fabrikasjonskontrakt 05 (NF05), Norsk Totalkontrakt (NTK) eller annen offshorekontrakt med tilsvarende regulering av ansvarsforhold, gjelder følgende:

24.1.1

Hvis ikke annet er avtalt, omfatter forsikringen sikredes ansvar etter kontrakten bare for skade påført andre enn

- a) kontraktsmotparten og dennes ansatte
- b) kontraktsmotpartens øvrige kontraktsmedhjelpere og deres ansatte
- c) kontraktsmotpartens oppdragsgiver og dennes ansatte
- d) oppdragsgiverens øvrige kontraktsmedhjelpere og deres ansatte
- e) andre parter tilhørende gruppen som i kontrakten betegnes som "Selskapsgruppen" eller tilsvarende.

24.1.2

Etter særskilt avtale kan forsikringen utvides til å omfatte ansvar etter kontrakt for skade påført parter som nevnt i pkt. 1.1 a) til og med e) ovenfor.

24.1.3

Forsikringen omfatter også ansvar sikrede må bære fordi han etter kontrakten har frafalt sin rett til regress.

24.1.4

Forsikringsselskapet frafaller sin rett til regress og parter som nevnt under pkt. 24.1.1 a) til og med e) ovenfor anses medforsikret under forsikringen.

24.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Forsikringen omfatter ikke ansvar

- a) i forbindelse med brudd på patentrettigheter eller andre immaterielle rettigheter,
- b) for omkostninger ved krav fra offentlig myndighet i forbindelse med vrak, skrap eller forurensning, eller
- c) for personskade som rammer sikredes ansatte når skaden er forårsaket i arbeidsforholdet.

24.3 Underretning til sikredes kontraktsmotpart

Etter særskilt avtale kan Forsikringsselskapet påta seg plikt til å underrette sikredes kontraktsmotpart hvis forsikringen sies opp eller av annen grunn opphører med virkning før den avtalte forsikringstiden utløper.

25 Særvilkår produktansvar - Recall forsikring

25.1 Hva forsikringen omfatter

25.1.1

Forsikringen dekker sikredes utgifter som nevnt under punkt 4 ved tilbakekall av produkter;

- a) som har resultert i - eller som vil resultere i - et produktansvar for sikrede etter gjeldende rett, og
- b) tilbakekallelse er blitt beordret av kompetent offentlig myndighet jfr. Lov om produktkontroll § 6a, på det/de steder produktene er solgt.

25.1.2

Med mindre det fremgår av forsikringsbeviset så omfatter forsikringen ikke produkter som er solgt/levert før forsikringen trådte i kraft.

25.1.3

Forsikringen omfatter ikke produkter som tilbakekalles fra sikredes egen kontraktsmotpart (den som sikrede har solgt produktet til eller produsert på vegne av). Dersom produktet er videresolgt fra sikredes egen kontraktsmotpart til en tredjemann omfatter forsikringen de produkter som er levert fra kontraktsmotparten når Recall tilfellet konstateres av sikrede (se punkt 24.1.4)

25.1.4 Straffbare og forsettlige handlinger

Forsikringen gjelder ikke dersom årsaken til Recall tilfellet skyldes en straffbar eller forsettlig handling, herunder, men ikke begrenset til sabotasje, begått av personer ansatt hos sikrede eller av utenforstående tredjemenn.

25.1.5 Storebrand erstatter omkostninger forbundet ved Recall, dersom

- a) tilfellet konstateres av sikrede eller skadelidte etter at forsikringen trådte i kraft, hvis ikke annet tidspunkt er angitt i forsikringsbeviset, og
- b) krav mot Recall forsikringen blir reist av sikrede mot Storebrand i forsikringstiden.

25.1.6 Serieskader

Alle omkostninger som er forårsaket av samme hendelse eller samme farlige egenskap ved produktet regnes som ett skadetilfelle og henføres til det tidspunkt da første skade ble konstatert.

25.2. Hvor forsikringen gjelder

Hvis ikke annet er avtalt svarer Storebrand bare for tilbakekallelse av produkter som befinner seg i de nordiske land.

25.3. Hvilke produkter som omfattes

25.3.1

Forsikringen omfatter den type produkter som er beskrevet i forsikringsbeviset.

25.3.2

Når det er gått 3 år fra sikrede leverte produktet omfatter forsikringen ikke lenger disse produkter.

25.4. Hvilke utgifter som dekkes

De utgifter som dekkes av forsikringen fremkommer under punkt 4. Enhver annen utgift påført sikrede eller andre som berøres av Recall-tilfellet erstattes ikke med mindre slike utgifter er nevnt i forsikringsbeviset som dekningsmessige.

25.4.1

Storebrand svarer for utgifter påført sikrede eller som sikrede er ansvarlig for å dekke forbundet med

- a) å informere kjente eller ukjente eiere av produktene (brukere, forhandlere, grossister og agenter) om Recall tilfellet. Som utgifter regnes her annonsering i presse, radio, TV, skriftlig informasjon ("Direct mail"), telefonering, telefax og elektronisk post.
- b) transport av produktene tilbake til avtalt sted - forhåndsgodkjent av Storebrand. om dette anses mer hensiktsmessig, slik at produktet kan destrueres. Utgifter forbundet med selve destruksjonen av produktene dekkes ikke.
- c) transport av det reparerte produkt eller det nye tilsvarende produkt tilbake til eier (brukere, forhandlere, grossister og agenter), inklusive utgifter til pakking.

Kostnader forbundet ved reparasjon eller produksjon eller innkjøp av nye produkter dekkes imidlertid ikke.

25.5. Forsikringssum

25.5.1

Forsikringssummen utgjør, hvis ikke annet er avtalt, NOK 2.000.000,-

25.5.2

Forsikringssummen gjelder pr. skadetilfelle og samlet pr. forsikringsår.

25.6. Egenandel

25.6.1

Dersom ikke annet fremkommer av forsikringsbeviset bærer sikrede som egenandel 20% av erstatningsbeløpet, minimum NOK 500.000,-. Egenandelen gjelder pr. skadetilfelle.

25.7. Sikredes og Storebrands plikter ved et skadetilfelle

25.7.1

Så snart sikrede har fått grunn til å tro at et Recall tilfelle vil inntreffe skal sikrede;

- a) informere Storebrand om situasjonen, og
- b) oversende Storebrand all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for saken.

25.7.2

Sikrede er selv ansvarlig for å sette i gang alle nødvendige tiltak samt selv å sørge for å håndtere saken. Storebrand skal på sin side oppnevne en person som skal bistå sikrede.

25.7.3

Alle utgifter forbundet med saken skal forhåndsgodkjentes av Storebrand. Dersom forhåndsgodkjennelse ikke er gitt, kan bli fri for disse utgiftene såfremt utgiftene kan anses som unødvendige.

25.7.4

Storebrand kan kreve at de aktuelle produkter undersøkes av uavhengig konsulent som konkluderer med at Recall er nødvendig. Utgifter forbundet ved slike undersøkelser betales av Storebrand.

25.8. Definisjoner

25.8.1

Med Recall menes at sikrede må trekke produkter tilbake fra markedet på grunn av årsaker som er nevnt i punkt 1.1.

25.8.2

Med tilfelle menes det aktuelle skadetilfelle.

Sikkerhetsforskrifter

26 Sikkerhetsforskrifter for bedrifts- og produktansvar

Forsikringen er overtatt på betingelse av at de fastsatte sikkerhetsforskrifter til enhver tid overholdes.

Fører brudd på sikkerhetsforskriftene til skade, og sikrede har utvist uaktsomhet med å overholde forskrifter eller å påse at disse ble overholdt, kan erstatningen reduseres eller falle helt bort, jf. FAL § 4-8 og § 4-11.

Det samme gjelder om forsømmelsen må overholde eller påse overholdelse av sikkerhetsforskriften er gjort av personer som utfører arbeid av ledende art, og av andre som har særlig selvstendig stilling innen sikredes virksomhet, samt arbeidsledere som i arbeidstiden følger dem de er satt til å lede.

26.1 Standard bransjebetingelser - Sikkerhetsforskrift

Hvis det i sikredes bransje er vanlig å benytte standard bransjebetingelser eller standardkontrakter med ansvarsregulerende bestemmelser som NL, NLM, NU, NS, NSAB, ISO eller tilsvarende skal disse bestemmelsene benyttes uten tillegg/endringer som medfører utvidelser av sikredes ansvar.

26.2 Andre skader - Sikkerhetsforskrift

Offentlige lover og forskrifter skal til enhver tid overholdes.

26.3 Tank for oppbevaring av brannfarlig væske, olje og andre kjemikalier

26.3.1 Nedgravde tanker - Sikkerhetsforskrift

- Sikrede skal ved arbeid på nedgravd tank, gjøre seg kjent med å overholde kommunale og nasjonale forskrifter og lover som regulerer arbeid på nedgravd tank.
- Dersom sikrede skal rengjøre og/eller tømme en nedgravd tank skal mannelokk avdekkes før tank tømmes og/eller rengjøres.
- Dersom sikrede skal heve nedgravd tank over grunn, skal mannelokk avdekkes og tanken tømmes og rengjøres før den heves.
- Nedgravde tanker skal kontrolleres jevnlig (korrosjonsangrep kontrolleres i rengjort tank og veggtykkelse måles) og tank inklusive rørledninger tetthetsprøves med påtrykket luft eller vakuum. Tankene skal kontrolleres
 - senest 15 år etter at tanken var ny, og deretter senest hvert 5. år
 - senest 10 år etter rekondisjonerings, og deretter senest hvert 5. år.

Tanker der veggtykkelsen er redusert med 50 % eller mer kan ikke rekondisjoneres.

Tilstands- og kvalitetskontrollen inklusive målte veggtykkelser skal dokumenteres skriftlig.

For visse tanktyper kan kontroll alternativt gjennomføres ved slikt system for automatisk lekkasjeovervåking som vist til i Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap) og Forskrift av 1.juni 2004 nr. 931 Forskrift om begrensning av forurensning (Statens forurensningstilsyn, Klima- og forurensningsavdelingen), se forskriftens kap. 1.

26.3.2 Overgrunns oppbevaringstanker - Sikkerhetsforskrift

Stasjonære, overgrunns oppbevaringstanker skal være sikret med forsvarlig oppsamlingskum eller annet effektivt oppsamlingsarrangement for lekkasjer i henhold til Forskrift av 8. juni 2009 nr 602 Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen (Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap).

26.4 Varme arbeider- Sikkerhetsforskrift

- Med varme arbeider forstås arbeider hvor det benyttes arbeidsverktøy og -utstyr som genererer gnister og varme som kan føre til brann. Varme arbeider omfatter bruk av varmlufts-, sveise-, skjære- og slipeutstyr. Det er forbud mot bruk av åpen flamme

- b. Sikkerhetsforskriften gjelder ved utførelse av varme arbeider i alle miljøer med brannrisiko. Unntatt er varme arbeider som utføres i spesielt tilrettelagte produksjons- og verkstedrom. Rommet skal være adskilt fra annen virksomhet som egen branncelle som skal ha ubrennbare overflater.
- c. Dersom varme arbeider skal utføres av ekstern håndverker/entreprenør skal sikrede påse at sikkerhetsforskriftens krav inngår i skriftlig avtale eller kontrakt med denne.
- d. Arbeidsinstruks for utførelse av varme arbeider utgitt av Finans Norge eller tilsvarende instruks skal være utfylt og signert før utførelse av arbeidet. Arbeidsinstruksen er tilgjengelig på www.fgsikring.no.
- e. Alt brennbart materiale i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være fjernet eller beskyttet.
- f. Åpninger i gulv, vegger og tak i risikoområdet der varmt arbeid utføres skal være tettet.
- g. Egnede slukkeutstyr i forskriftsmessig stand, minimum 2 stk. 6 kg/liter håndslukkeapparat skal være lett tilgjengelig. Ett håndslukkeapparat kan erstattes med brannslange påsatt vann frem til strålerøret.
- h. Navngitt brannvakt skal kontinuerlig overvåke brannrisiko under arbeidet, i pauser og nødvendig tid etter at arbeidet er avsluttet, minimum en time. Utførende kan være brannvakt der brannrisikoen vurderes som lav.
- i. Brannvakt og utførende skal ha gyldig sertifikat for utførelse av varme arbeider fra Norsk brannvernforening eller samarbeidende organisasjon i øvrige nordiske land.
- j. I tillegg til punktene over gjelder følgende sikkerhetskrav ved arbeider på tak.
 1. Det er forbud mot bruk av åpen flamme på oppførede og luftede treak.
 2. Ved bruk av åpen flamme på kompakte og øvrige tak som ikke er nevnt i punkt 5.1 skal brennbar isolasjon være beskyttet med minst 30 mm ubrennbar isolasjon. Ved bruk av åpen flamme skal det være en sikkerhetsavstand på minst 60 cm til parapet, gesims, gjennomføringer, sluk og lignende som består av brennbare materiale.

26.5 Lover og forskrifter- Sikkerhetsforskrift

Sikrede skal gjøre seg kjent med de krav myndighetene stiller gjennom lover og forskrifter som gjelder spesielt for en type virksomhet forsikrede driver. Sikrede skal ha tilgjengelig minst et eksemplar av de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter.

26.6 Avtale med underentreprenører - Sikkerhetsforskrift

Dersom sikrede inngår avtale med underentreprenør, skal sikrede påse at underentreprenøren har tegnet ansvarsforsikring for sin virksomhet og det arbeid han skal utføre, med tilsvarende vilkår og forsikringssummer som sikrede.

26.7 Kvalifikasjonskrav ved sprengning - Sikkerhetsforskrift

Den som forestår sprengningen skal ha relevant, gyldig sprengningssertifikat.

26.8 Rør, ledninger og kabler i bakken - Sikkerhetsforskrift

Før gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings- og pelingsarbeidene tar til, skal sikrede

- a) ved undersøkelse hos offentlige og private instanser og grunneiere skaffe seg kunnskap om rør, ledninger eller kabler i bakken som kan ta skade av arbeidet, for deretter å
- b) ta slike forholdsregler som er nødvendig for å hindre at slik skade oppstår.

26.9 Fremgangsmåte ved graving m.m - Sikkerhetsforskrift

- a. Graving skal utføres etter bestemmelsene i Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) nr 1357 av 6. desember 2011.
- b. Før gravings-, piggings-spuntings-, borings- og pelingsarbeidene tar til skal sikrede ved undersøkelse hos offentlige og private instanser og grunneiere skaffe seg kunnskap om rør, ledninger eller kabler i bakken som kan ta skade av arbeidet, for deretter å ta slike forholdsregler som er nødvendig for å hindre at slik skade oppstår.

26.10 Krav om sertifikat - Sikkerhetsforskrift

Fører av motorvogn, luftfartøy, fartøy eller andre innretninger skal ha gyldig førerkort, sertifikat eller tilsvarende bevis.

26.11 Gass - Sikkerhetsforskrift

- a. Gassanlegg skal prosjekteres, installeres, endres, repareres, driftes, vedlikeholdes, innmeldes og kontrolleres som beskrevet i forskrift av 8. juni 2009 nr. 602 med senere utgaver, om håndtering av farlig stoff med tilhørende veiledning og temaveiledninger utarbeidet av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
- b. Gassforbrukende utstyr som hvitevarer, oppvarmingskilder m.v. skal installeres, brukes, vedlikeholdes, installeres og kontrolleres i henhold til produsentens anvisninger.

26.12 Bruk av rådgivende ingeniør - Sikkerhetsforskrift

Ved gravings-, piggings-, sprengnings-, spuntings-, pelings- og rivingsarbeider skal

- a) rådgivende ingeniør benyttes ved planleggingen og gjennomføringen av arbeidene, og hans beskrivelser følges ved utførelsen av arbeidene, og
- b) forhåndsbesiktigelse med registrering av tilstanden til den omkringliggende bebyggelse foretas før arbeidene igangsettes.

26.13 Bilverksted ol. - Sikkerhetsforskrift

Personell ved bilverksted, bensin- eller servicestasjon, som foretar prøvekjøring, flytting, henting eller bringing av kjøretøy med arbeidsgiverens samtykke, skal ha gyldig førerkort.

